

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ АТ «Укрпошта»

від 30.10.2024 № 8871

(у редакції наказу АТ «Укрпошта»)

Порядок упакування та маркування поштових відправлень в об'єктах поштового зв'язку АТ «Укрпошта»

1. Загальні вимоги

1.1. Порядок упакування та маркування поштових відправлень в об'єктах поштового зв'язку АТ «Укрпошта» (далі – Порядок) розроблено відповідно до вимог Правил надання послуг поштового зв'язку, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 05.03.2009 № 270 (із змінами) (далі – Правила).

1.2. Забороняється приймати до пересилання вкладення, що визначене Переліком вкладень, заборонених до пересилання у поштових відправленнях, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 8 вересня 2023 р. № 958 (зі змінами).

1.3. У цьому Порядку терміни вживаються у значеннях, наведених в Законі України «Про поштовий зв'язок» та Правилах.

1.4. **Упакування поштових відправлень** - комплекс операцій із розміщення вкладення у пакувальну тару (коробку з гофрованого картону, тубус, мішок, поліетиленову плівку тощо), упакування окремих елементів вкладення, обклеювання скотчем тощо.

За упакування працівником об'єкта поштового зв'язку міжнародних поштових відправлень додатково стягується плата відповідно до діючих тарифів на послуги поштового зв'язку та інші послуги.

1.5. **Коробка з гофрованого картону** — тип пакувальної тари, виготовлений з матеріалу, що складається з кількох шарів картону, один з яких має хвилеподібну форму (гофру). Гофрований картон складається з двох гладких шарів картону та проміжного шару, що має вигляд хвиль (гофра), що дозволяє забезпечити високу міцність та стійкість до ударів і тиску.

1.6. **Коробка** — тип пакувальної тари, виготовлений з картону або іншого щільного матеріалу.

1.7. **Заводська упаковка** – коробка без деформацій, що закрита з усіх сторін, з рівними ребрами жорсткості, яка витримує вагу вкладення всередині. Вкладення повинно бути упаковане таким чином, щоб унеможливило його

деформації та переміщення в упаковці, тертя чи ударів між самими предметами або між предметами і стінками заводської коробки.

1.8. **Фірмова упаковка** - вид упаковки, що використовується виробниками для реклами/збереження/продажу вкладення, може мати блістерне упакування та контрольну марку (аксесуари, парфумерні вироби, косметика, мобільні телефони, взуття тощо).

1.9. Порядок упакування поштових відправлень (далі – Відправлення) залежно від вкладення установлюється операторами поштового зв'язку.

Якщо упаковка Відправлення не відповідає вимогам цього Порядку, оператор поштового зв'язку пропонує додаткове упакування в пакувальну тару АТ «Укрпошта» або може відмовити відправнику в прийманні Відправлення.

1.10. Ознайомитись із зразками пакувальної тари, що використовується при прийманні для пересилання Відправлень у об'єктах поштового зв'язку, можна на сайті АТ «Укрпошта» за посиланням <https://www.ukrposhta.ua/ua/upakuvannia>.

1.11. Упаковка Відправлення обирається відправником залежно від форми та характеру вкладення, виду Відправлення з урахуванням часу на пересилання, інших умов пересилання, а також унеможливлення заподіяння шкоди життю та здоров'ю працівників поштового зв'язку або третіх осіб, забруднення чи псування (пошкодження) інших Відправлень та поштового обладнання.

1.12. Відповідальність за забезпечення належної упаковки Відправлення покладається на відправника. Пакування має забезпечувати належний рівень захисту вмісту Відправлення від ризиків пошкодження, що виникають при транспортуванні, обробці та сортуванні як в ручному режимі так і з використанням автоматизованого сортувального обладнання та автоматичних пристроїв для завантаження, перевантаження та розвантаження, а також при необхідності, різких змін клімату, температури або при перевезенні повітряним шляхом, коливань атмосферного тиску.

1.13. Відправлення з пошкодженими, забрудненими упаковками чи без належного упакування пересиланню не підлягають та повертаються відправникам.

1.14. У разі неналежного упакування Відправлення відправником, пропонується придбати та перепакувати вкладення у тару, що відповідає характеру вкладення та забезпечує його схоронність, а також можливість обробки Відправлення з використанням технічних засобів.

1.15. У разі відмови відправника від придбання пакувальної тари АТ «Укрпошта» для упакування дрібного Відправлення у тару, що відповідає вимогам цього Порядку, оператор поштового зв'язку упаковує Відправлення в пакет АТ «Укрпошта» за умови, що вкладення не має гострих кутів.

1.16. Вкладення повинно бути упаковане у пакувальну тару таким чином, щоб унеможливило його переміщення в упаковці, тертя чи ударів між самими предметами або між предметами і стінками коробки з гофрованого картону. Всі пустоти у Відправленні мають бути заповнені наповнювачем

(уцільнювач пінопластовий, повітряно-бульбашкова плівка, гофрований картон).

1.17. Пакувальна тара, що використовується для упакування Відправлень: поштові конверти, спеціальні конверти з полімерних матеріалів (поліетиленові пакети), цупкий папір, мішки, пакети із повітряною вставкою, коробки з гофрованого картону (Рис. 1).

Рис.1. Види пакувальної тари

1.18. Для внутрішнього пакування вкладення у Відправлення може використовуватись: гранульований пакувальний наповнювач, вставки з картону, пакувальна сітка, повітряно - бульбашкова плівка (Рис.2), зім'ятий папір тощо.

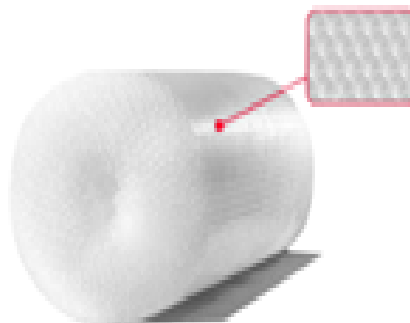

Рис. 2. Зразок повітряно - бульбашкової плівки для внутрішнього пакування

1.19. У разі пересилання Відправлення у заводській упаковці, яка відповідає вимогам цього Порядку, Відправлення може додатково не пакуватися.

1.20. Розмір Відправлення в упаковці, довжина сторони (мм), вага (кг) повинні відповідати вимогам, визначених у внутрішніх нормативних документах, затверджених наказами АТ «Укрпошта».

1.21. **Неконвеєрні Відправлення** (ручна обробка) – Відправлення некоробочного формату, що не мають плоскої/рівної основи, можуть містити виступаючі елементи, упаковані в стрейч-плівку, мішок або коробку об'ємом від 120 000 см³ до 588 000 см³ вагою до 30 кг (Рис. 3).

За ручну обробку внутрішніх неконвеєрних Відправлень додатково стягується плата відповідно до діючих тарифів АТ «Укрпошта» понад встановлений тариф з пересилання Відправлень.

Рис. 3. Зразки неконвеєрних Відправлень

1.22. Неконвеєрні Відправлення упаковуються відповідно до вимог розділу 3 цього Порядку.

1.23. Відправлення з вкладенням письмового формату, документів з розмірами найдовшої сторони ≤ 400 мм., упаковуються в поштові конверти, спеціальні конверти з полімерних матеріалів (поліетиленові пакети), пакети із повітряною вставкою.

1.24. На упаковці або конверті Відправлення має залишатися достатньо місця для написання службових позначок або накладання штампелів та ярликів.

1.25. Забороняється приймання до пересилання Відправлень, що фактично складаються з двох або більше місць, прикріплені один до одного та оформлені як одне Відправлення з одним бланком супровідної адреси.

1.26. Забороняється приймання для пересилання Відправлень, упакованих у надто тонке, пошкоджене (із розривами (щілинами), вологими або жирними плямами, тощо) пакування, чи таке, що не є достатнім для убезпечення вкладення від псування в процесі пересилання.

2. Вимоги та особливості упакування предметів, речей

2.1. Відправлення з крихким вкладенням пакуються відповідно до таких вимог:

2.1.1. Вкладення у Відправлення (кожна одиниця вкладення) з усіх боків закривається пом'якшувальним матеріалом (три шари повітряно-бульбашкової плівки або не менше ніж 2 см з кожної сторони іншим пом'якшувальним матеріалом). Дрібні крихкі предмети, загортаються окремо та пошарово вкладаються у коробку з гофрованого картону, при цьому пустоти заповнюються наповнювачем (Рис. 4). Між шарами може створюватись вставка з картону (Рис.5).

Рис.4. Зразок упакування посуду та заповнення пустот

Рис. 5. Зразки упакування крихкого вкладення з використанням картонних вставок

2.1.2. Посуд та інші предмети в заводській упаковці без пом'якшувального матеріалу (в яку неможливо додати пом'якшувальний матеріал) допаковуються в три шари повітряно-бульбашкової плівки та запаковуються в коробку з гофрованого картону, пустоти заповнюються пом'якшувачем (Рис.6).

Рис. 6. Зразок упакування скляних чи інших крихких предметів

2.1.3. Техніка та електроніка підлягає додатковому упакуванню в коробку з гофрованого картону (Рис. 7).

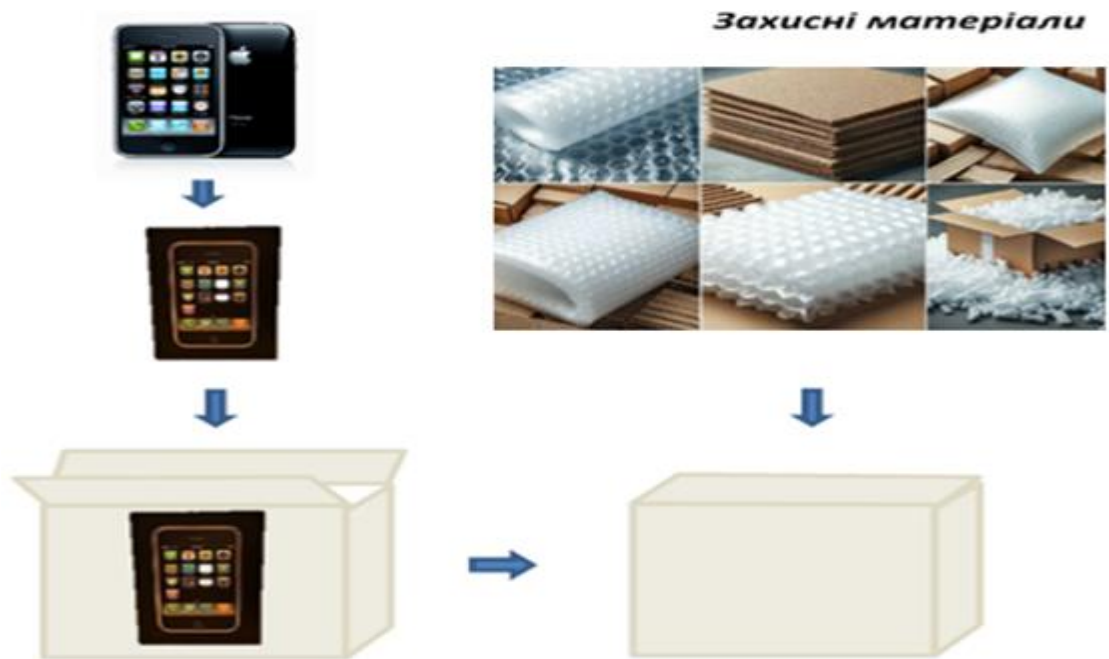

Рис.7. Зразок упакування техніки та електроніки

2.1.4. У разі якщо вкладення зафіксоване всередині коробки, захищене гофрокартонними чи пінопластовими вставками та не має безпосереднього контакту зі стінками, воно не допаковується.

2.1.5. Точні вимірювальні прилади упаковуються у тверду тару з захисним матеріалом, що запобігає пошкодженню вкладення під час пересилання. Прилади із скляними деталями упаковуються в коробки з гофрованого картону із спеціальним кріпленням.

2.2. Відправлення з вкладенням рідин пакуються відповідно до таких вимог:

2.2.1. При пакуванні рідин в пластикових ємностях з кришкою, яка закручується, перевіряється надійність закриття такої кришки (у тому числі автокосметика, масло для авто, миючі засоби, мед тощо).

Горловини пластикової чи металевої тари, які не мають спеціальної пломби чи замка, який запобігає відкриванню тари, у тому числі пляшки, що зверху мають механізм із розпилювачем, закріплюються скотчем хрест навхрест з фіксацією скотча на корпусі такої тари (пляшки, каністри тощо).

Вкладення закривається з усіх боків пом'якшувальним матеріалом та укладається в коробку з гофрованого картону, пустоти заповнюються наповнювачем.

2.2.2. Скляні, пластикові пляшки в заводських «спайках» (заводські «спайки» розривати заборонено), рідкі миючі засоби в дой-паках запаковуються в пом'якшувальний матеріал (три шари повітряно-бульбашкової плівки або не менше ніж 2 см з кожної сторони іншим пом'якшувальним матеріалом) та запаковуються в коробку з гофрованого картону (пустоти заповнити наповнювачем) (Рис.8).

Рис.8. Зразок упакування пластикових пляшок або рідких засобів в дойпаках.

2.2.3. Ємності з рідиною у заводській упаковці (у яку неможливо додати пом'якшувальний матеріал) необхідно допакувати у пом'якшувальний матеріал (3 шари повітряно-бульбашкової плівки або не менше ніж по 2 см з кожної сторони іншим пом'якшувальним матеріалом) та запакувати в коробку з гофрованого картону.

2.3. Відправлення з вкладенням предметів одягу, взуття, м'яких виробів, хутра упаковуються відповідно до таких вимог:

2.3.1. Одяг, взуття та м'які вироби упаковуються в коробку з гофрованого картону або пакети в залежності від характеру вкладення. У разі пакування в пакет Відправлення повинно мати плоску/рівну основу (Рис.9).

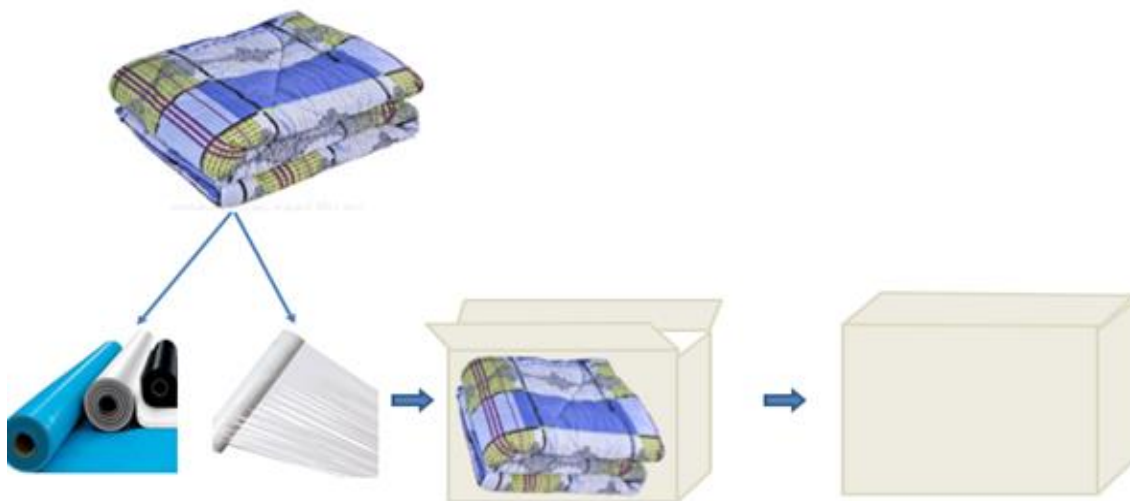

Рис. 9. Зразок упакування м'яких виробів

2.3.2 Товари, зазначені у цьому пункті, які упаковані у фірмовій упаковці допаковуються у коробку з гофрованого картону.

2.3.3. Взуття без фірмової коробки пакується у коробки з гофрованого картону, пустоти заповнюються паперовим або іншим наповнювачем.

2.3.4. Хутро, шкурки гризунів без спеціальної обробки, а також вовна, щетина, волос, пір'я і пух упаковуються у тканину (мішковину) чи торбинку з поліетиленової плівки або пакет, які вкладаються у коробки з гофрованого картону.

2.4. Відправлення з вкладенням сипучих товарів, сухих сумішей, овочів та фруктів упаковуються відповідно до таких вимог:

2.4.1. Сухі барвники, небарвні сухі порошки, фарбувальні порошки попередньо упаковуються в коробки (у разі відсутності заводського або фірмового пакування), які в свою чергу запаковуються в коробку з гофрованого картону (Рис.10).

Рис. 10. Упакування барвників

2.4.2. Сипучі товари та сухі суміші (такі як зернові культури, корм для тварин, наповнювачі для туалетів, борошно, спеції тощо) упаковуються в коробку з гофрованого картону (Рис.11).

Рис. 11. Упакування сипучих матеріалів та сухих сумішей

2.4.3. Корм для тварин може прийматись без упакування в ящик, якщо початкова упаковка виконана у заводський мішок. У такому разі заводський мішок додатково обгортається п'ятьма шарами стрейч-плівки.

2.4.4. Придатні для транспортування овочі та фрукти упаковуються у дерев'яні ящики або коробки з гофрованого картону. (Рис. 12).

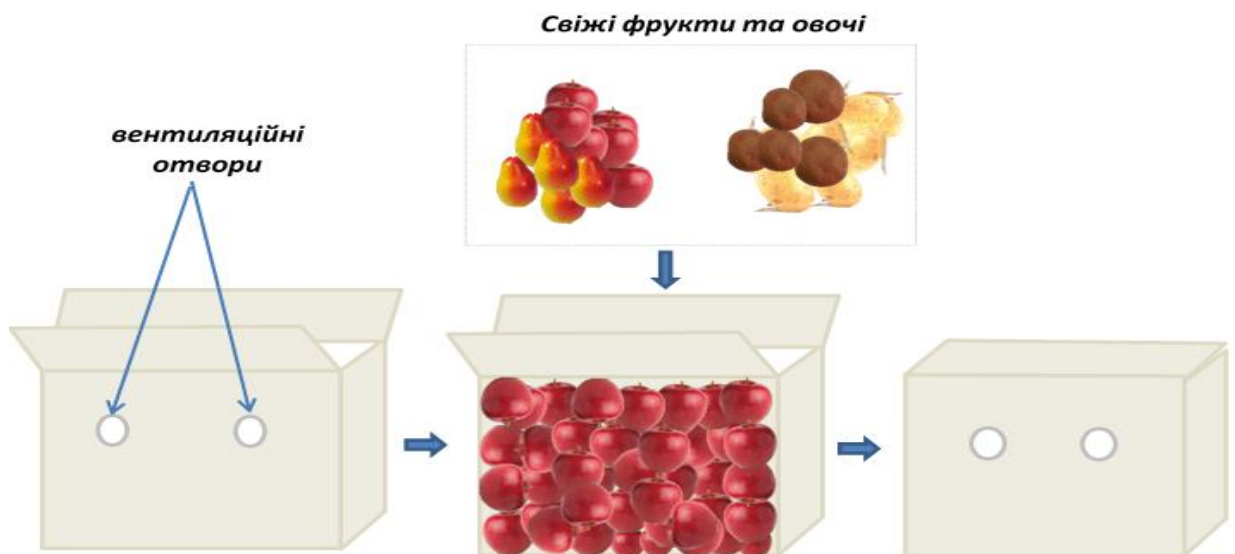

Рис. 12. Упакування фруктів та овочів

2.5. Вимоги до упакування бджолиних маток:

Використовується спеціальна упаковка розмірами 70 x 35 x 20 мм, яка повинна бути додатково вкладена в картонну тару відповідних розмірів, в залежності від кількості упаковок з бджолиними матками з отворами для вентиляції.

Максимальний розмір додаткової упаковки становить 340 x 240 x 100 мм (Рис. 13).

Такі Відправлення обробляються (сортуються) вручну.

Рис. 13. Упакування бджолої матки

УВАГА! Відправлення з вкладенням бджіл **НЕ ПРИЙМАЮТЬСЯ** до пересилання.

3. Особливості упаковки неконвеєрних Відправлень, що обробляються (сортуються) вручну

3.1. В залежності від характеру вкладення неконвеєрних Відправлень, вкладення розміщується в коробку з гофрованого картону об'ємом від 120 000 см³ до 588 000 см³, мішок поліпропіленовий/поліетиленовий або пакуються в поліетиленовий пакет та п'ять шарів стрейч-плівки, що має міцність/стійкість до розриву, проколу, продавлювання, шари якої щільно прилягають один до одного і під час обмотування утворюють герметичну упаковку.

Забороняється пакувати гострі та крихкі вкладення в м'яку упаковку (оболонку).

3.2. При прийманні для пересилання саджанців дерев, кущів, інших рослин без горщика з/без землі кореневище з землею обгортається у стрейч-плівку та вкладаються в коробку з гофрованого картону/тубус.

3.3. Рослини з землею та у горщиках, дерева та кущі у горщиках – обгортається корінь/горщик у стрейч-плівку та закріплюється скотчем біля пагону так, щоб земля не відділялася від коренів/не висипалась із горщика, загортаються в тришаровий гофрокартон по висоті рослини, керамічний горщик додатково обгортається пом'якшувальним матеріалом (три шари повітряно-бульбашкової плівки) поверх гофри, вкладаються в тубус(и) або підрізану по висоті коробку.

3.4. Валізи та наплічники з м'якого матеріалу, коляски, велосипеди, спортивне спорядження тощо, за винятком гострих і різальних предметів,

упаковуються в коробку з гофрованого картону або гофрокартон та п'ять шарів стрейч- плівки.

3.5. Обладнання для ванних кімнат закривається пом'якшувальним матеріалом (повітряно - бульбашкова плівка) та повністю запаковується в трьох/п'яти шаровий гофрокартон.

3.6. Автозапчастини, пластикові вироби упаковуються в коробку з гофрованого картону, при цьому попередньо обгортаються пом'якшувальним матеріалом (повітряно - бульбашковою плівкою).

3.7. Меблі в заводському пакуванні (трьох/п'яти шаровий гофрокартон/коробка) надійно фіксуються всередині. Зовнішні кути та торці меблів надійно захищаються картонними кутниками, які фіксуються поліпропіленовими стяжками.

3.8. Меблі з крихкими елементами - крихкі частини повинні бути закриті пом'якшувальним матеріалом (повітряно - бульбашковою плівкою). Все Відправлення повинно бути запаковане повністю в трьох/п'яти шаровий гофрокартон. Зовнішні кути та торці меблів надійно захищаються картонними кутниками, які фіксуються поліпропіленовими стяжками.

3.9. Каркасні матраци запаковуються у чохла. В разі відсутності чохла – по периметру матрац закривається гофрокартоном та весь обгортається в стрейч-плівку (три шари). Ватні та безкаркасні матраци вкладаються в мішок або запаковуються в поліетиленову плівку або в п'ять шарів стрейч-плівки або повністю закривається гофрокартоном та обгортаються в стрейч- плівку.

3.10. Легкосплавні автомобільні диски, диски з шинами в зборі пакуються в повітряно - бульбашкову плівку та п'ять шарів стрейч- плівки.

Сталеві автомобільні диски, шини, диски з шинами в зборі можуть прийматись до пересилання без упакування.

3.11. Генератори, акумулятори та зарядні станції (безкислотні), що підлягають для пересилання, повинні бути новими. Таке вкладення фіксується в середині пакування, клеми закриваються пластиковими ковпачками. Коробка повинна бути заводською із п'яти шарового гофрокартону, без розривів, деформацій, отворів, без жирових плям, яка щільно обгортається трьома шарами стрейч-плівки.

Не приймаються до пересилання генератори та акумулятори, що заправлені паливно-мастильними матеріалами.

3.12. Заборонено приймати до пересилання газові балони, вогнегасники та балони, що заправлені легкозаймистими речовинами (пропан, бутан, ізобутан тощо).

Приймаються до пересилання лише порожні балони без вентиля.

3.13. Для транспортування неконвеєрних Відправлень можуть використовуватись дерев'яні піддони розмірами 600*800мм, 800*1200 мм, висота з урахуванням основи палети ≤ 1800 мм (Рис.14).

Рис.14. Зразок палети 800*1200 мм

3.14. Палетування палети передбачає формування палети АТ «Укрпошта». Формування палети – це надання піддона АТ «Укрпошта», укладання на нього Відправлень, згрупування їх у єдине ціле та закріплення на піддоні за допомогою стрейч-плівки.

3.15. Відправлення, кількість яких визначена АТ «Укрпошта», (згруповані Відправлення) на палеті повинні бути сформовані відправником вертикально рівно без виступаючих частин. Усі місця на палеті повинні бути у якісній упаковці (без розривів, вм'ятин, деформацій). Палета упаковується не менше ніж трьома шарами стрейч - плівки.

3.16. Палета з відрами/каністрами/рідинами не в коробках - повинна мати не більше трьох рядів, кожен ряд перекладається листом гофрокартону, верхній ряд палети також закривається гофрокартоном. Палета обгортається одним шаром картону та запаковується в мінімум п'ять шарів стрейч плівки.

3.17. На поверхні палети з Відправленнями із вкладенням сипучих матеріалів розміщується картон. Між сипучими відправленнями та краєм палети дотримується відстань не менше 5 см., вкладення фіксується стяжками. Палета запаковується мінімум в п'ять шарів стрейч- плівки.

3.18. Для транспортування неконв'єрних Відправлень, що за своїми розмірами не поміщаються на палету, відправникам рекомендується використовувати дерев'яне обрешетування (каркас з деревини), у який поміщається Відправлення великих габаритів, що має виступаючі частини або геометричні параметри, які сприяють його пошкодженню або пошкодженню інших відправлень. Відправлення повинне бути зафіксованим в середині розпірками-фіксаторами, та не повинне переміщатися. (Рис.15).

Рис. 15. Дерев'яне обрешетування Відправлень

3.19. Неподільні предмети у фабричній або заводській упаковці (дерев'яних, ящиках та коробках з міцного картону), яка відповідає встановленим, розмірам та масі і забезпечує збереження вкладення та не може завдати шкоди іншим Відправленням, приймаються без додаткового упакування (Рис. 16).

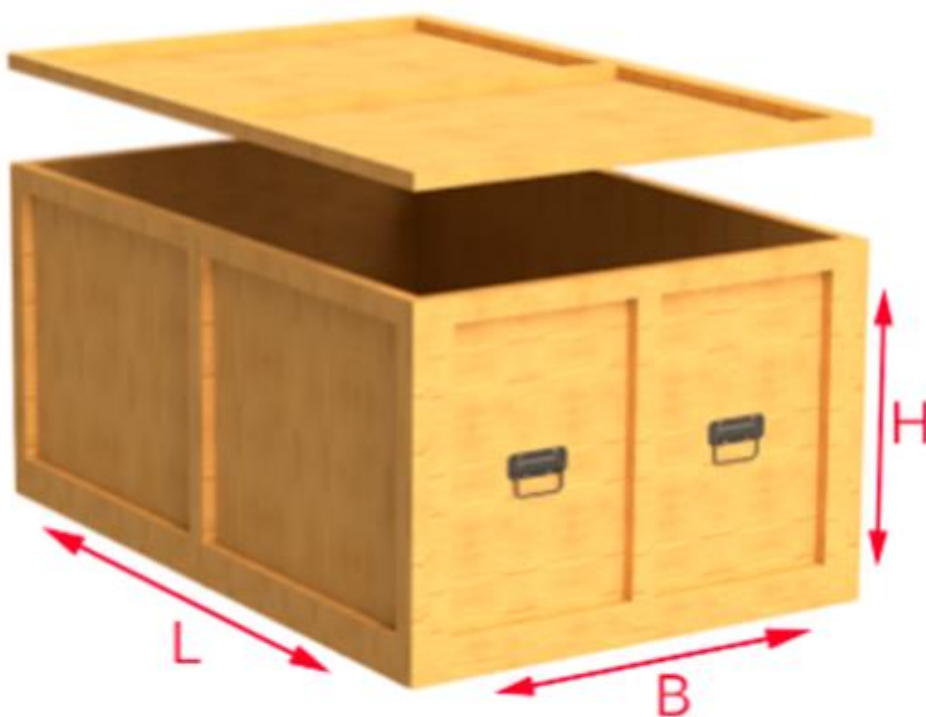

Рис.16. Неподільні предмети у фабричній або заводській упаковці

4. Вимоги до обклеювання скотчем коробки з гофрованого картону

4.1. У разі, якщо механізм складання коробки з розміром найдовшої сторони становить до 300 мм передбачає наявність стику клапанів, то на такий стик наноситься скотч. Якщо стики клапанів відсутні, коробка обклеюється скотчем один раз по ширині (Рис. 17).

Рис. 17. Зразок обклеювання скотчем коробки з гофрованого картону з розміром найдовшої сторони до 300 мм

4.2. У разі, якщо механізм складання коробки з розміром найдовшої сторони становить від 300 до 450 мм та передбачає наявність стику клапанів, на такий стик та по ширині коробки наноситься скотч. Якщо стики клапанів відсутні, коробка обклеюється скотчем хрест навхерст (Рис. 18).

Рис. 18. Зразок обклеювання скотчем коробки з гофрованого картону з розміром найдовшої сторони від 300 до 450 мм

4.3. При упакуванні Відправлення у коробку з гофрованого картону, розмір найбільшої сторони якої становить від 450 мм, стики клапанів коробки обклеюються скотчем. Крім того, обклеюється скотчем двічі по ширині коробки (Рис. 19).

Рис.19. Зразок обклеювання скотчем коробки з гофрованого картону з розміром найдовшої сторони від 450 мм

5. Загальні положення маркування Відправлень

5.1. **Маркування Відправлень** - процес розміщення бланку супровідної адреси на Відправленні, що роздрукований за допомогою автоматизованих систем АТ «Укрпошта». На бланку супровідної адреси зазначається: найменування та поштові адреси відправника та адресата (одержувача), вид Відправлення та інші параметри, що передбачені вимогами діючих нормативних документів АТ «Укрпошта».

5.2. Для міжнародних Відправлень супровідна адреса (адресний ярлик, а у відповідних випадках разом з бланками митної декларації) може вкладатись до самоклеючого прозорого пакету (за наявності), який прикріплюється до Відправлення.

5.3. Супровідна адреса приклеюється/прикріплюється до Відправлення рівно, без загинань, щоб уникнути неможливості зчитати дані.

5.4. Штриховий кодовий ідентифікатор на супровідній адресі заборонено заклеювати скотчем, щоб забезпечити зчитування інформації технічними засобами.

5.5. Інформація, що зазначена на супровідній адресі повинна бути чіткою та без розмиття.

5.6. Супровідна адреса розміщується на спеціально відведеному місці, або в лівому верхньому куті, при цьому заборонено перегинати штриховий кодовий ідентифікатор.

5.7. Будь-які маркування та інші позначки на Відправленні, які втратили свою чинність чи актуальність видаляються або заклеюються новими актуальними.

5.8. Супровідна адреса не повинна частково чи повністю закриватися стрейч-плівкою, скотчем чи іншим матеріалом, має бути повністю та міцно прикріплена до упаковки, щоб уникнути відривання/відклеювання.

5.9. При упакованні вкладення у паперовий конверт, пакет із повітряною вставкою або поліетиленовий пакет супровідна адреса приклеюється/прикріплюється на спеціально визначеному місці лицьового боку.

При відсутності визначеного місця (спеціальної позначки), бланк супровідної адреси прикріплюється у лівому верхньому кутку верхньої (лицьової) сторони конверта або на клапан конверта зворотного боку, перед цим з клапана знімається захисна плівка (у разі наявності) (Рис. 20).

Рис. 20. Зразки прикріплення бланку супровідної адреси

5.10. При упакованні вкладення у коробку з гофрованого картону – на визначеному місці (за наявності на коробці спеціальних позначок). При відсутності визначеного місця (спеціальної позначки), бланк супровідної адреси прикріплюється у лівому верхньому кутку верхньої (лицьової) сторони коробки.

5.11. На тубусах супровідна адреса розміщується по центру Відправлення вздовж відправлення так, щоб зчитувався її зміст та не перегинався штриховий кодовий ідентифікатор.

5.12. На неподільні предмети у фабричній або -заводській упаковці (в дерев'яних, диктових ящиках та коробках з міцного картону) супровідна адреса наклеюється на лівий верхній кут верхньої (лицьової) сторони Відправлення, як наведено на рис. 21.

Рис.21. Зразок маркування на неподільних предметах у фабричній або заводській упаковці

5.13. Предмети, які пересилаються без упаковки (сталеві автомобільні диски, шини, диски з шинами в зборі) обклеюються скотчем, супровідна адреса приклеюється на зовнішній діаметр поверх скотчу (Рис. 22).

Рис. 22. Зразок прикріплення супровідної адреси на предмети без упаковки

5.14. При упакованні в мішок, верхній край мішка зав'язується шпагатом. Супровідна адреса прикріплюється на середину мішка поверх скотчу, що попередньо наклеюється по колу на мішок і фіксується з обох сторін. **Забороняється наклеювати скотч поверх супровідної адреси** (Рис. 23).

Рис. 23. Зразок маркування та упаковання Відправлення у мішок